

Figure antiintelektualizma s posebnim ozirom na formalno in neformalno pridobljena znanja

Figures of Anti-Intellectualism with Special Regard to Formally and Non-Formally Acquired Knowledge

Taja Kramberger

Povzetek

Antiintelektualizem, močno okrepljen v okviru neoliberalne paradigme (kot njen integralni, strukturno nujni aspekt), nikakor ni nov fenomen; že dolgo vemo, da s svojimi bolj ali manj subtilnimi oz. globoko naturaliziranimi praksami sega na vsa področja življenja in jih neopazno, a odločilno zaznamuje s svojim imperativom normirane vednosti in vztrajanjem na spontanizmu *ne-mišljenega*. Kljub vsemu pa ostajajo njegove strukturne lastnosti in generične značilnosti razmeroma slabo osvetljene. Od ključne študije Richarda Hofstadterja (*Anti-intellectualism in American Life*, New York, 1963), ki zarisuje razmerje med antiintelektualizmom in demokracijo, in kasnejših besedil nekaterih raziskovalcev in raziskovalk (npr. Bourdieuja, Sapiro, Lindenberga, Duclerta, Balmanda), ki se fenomena dotikajo na različne načine, se je zanimanje za njegove mehanizme in procedure v zadnjih nekaj letih na mednarodni ravni povečalo. V slovenskem družbenem prostoru še ni prodornih študij, ki bi ga izluščile in prikazale njegovo delovanje v partikularnem srednjeevropsko-provincionalnem in sociohistoričnem kontekstu. V članku bom najprej predstavila okoliščine rojstva modernega »intelektualca« v razmerju do »antiintelektualca«, potem podala kratko zgodovino raziskav antiintelektualizma in nakazala njegovo tesno zvezo z neoliberalizmom, za konec pa prikazala, kako kritična pedagogika s poudarkom na reflektivnosti in z upoštevanjem neformalno (zlasti informalno) pridobljenih znanj, pa tudi z vztrajanjem pri vzajemni pogojenosti med prakso in teorijo učinkovito spodjeda antiintelektualne procedure.

Ključne besede: izobraževanje, formalno, neformalno in informalno znanje, antiintelektualizem, kritična pedagogika